

Dosarul nr. 3ra-220/23
2-18147986-01-3ra-22022023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – V. Chisilița
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – G. Mîra, A. Bostan, G. Dașchevici

DECIZIE

14 iunie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic
Aliona Miron
Ion Malanciuc
Oxana Parfeni

examinând recursul depus de către întreprinderea cu capital străin „Farmina” societate cu răspundere limitată,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către întreprinderea cu capital străin „Farmina” societate cu răspundere limitată împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Preturii sectorului Ciocana, municipiul Chișinău, terț societatea cu răspundere limitată „Buredava” și Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare a Consiliului municipal Chișinău, cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 20 septembrie 2022 și a deciziei suplimentare din 13 decembrie 2022 ale Curții de Apel Chișinău, prin care s-a casat integral hotărârea din 23 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și s-a emis o hotărâre nouă, prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea depusă de către întreprinderea cu capital străin „Farmina” societate cu răspundere limitată, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ,

constată:

La 18 aprilie 2018, întreprinderea cu capital străin „Farmina” societate cu răspundere limitată (în continuare ÎCS „Farmina” SRL) a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ, concretizată prin cererile din 28 august 2019 și din 23 martie 2020, împotriva Primăriei municipiului Chișinău, intervenient accesoriu societatea cu răspundere limitată „Buredava” (SRL „Buredava”) cu privire la contestarea actului administrativ (vol. I, f.d. 156-157, 170-172).

În motivarea acțiunii a invocat că deține cu drept de proprietate terenul cu numărul cadastral XXX.44 din str. XXX, mun. Chișinău, și construcțiile amplasate pe acesta, unde își are sediul juridic.

Reclamanta a menționat că, pe terenul adiacent, cu numărul cadastral XXX.160, situat pe str. XXX, mun. Chișinău, SRL „Buredava” a inițiat

activitatea comercială într-un pavilion, în baza notificării nr. 32089 din 12 mai 2017.

Prin autorizația de construire nr. 385 din 30 octombrie 2014, SRL „Buredava” a fost autorizată să execute lucrările de construcții pe str. XXX, mun. Chișinău.

Prin decizia Pretorului sectorului Ciocana nr. 01-10/07 din 14 ianuarie 2015 „Cu privire la permiterea reamplasării provizorii a unui pavilion comercial”, în baza Planului de încadrare în teritoriu și a schemei de reamplasare a pavilionului, aprobate de către Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare a Consiliului municipal Chișinău, SRL „Buredava” a fost autorizată să reamplaseze pavilionul său comercial pe terenul public din str. XXX.

Astfel, în anul 2015, SRL „Buredava” a început executarea lucrărilor de construcții pe terenul din str. XXX, mun. Chișinău, în baza autorizației de construcții nr. 385 din 30 octombrie 2014, iar ghereta de vânzare a fost reamplasată pe terenul public adiacent (trotuarul străzii).

Prin scrisoarea nr. 03-9/507 din 16 octombrie 2017, Pretura sectorului Ciocana, mun. Chișinău, a comunicat despre obligația administratorului SRL „Buredava” să reamplaseze pavilionul comercial conform schemei de reamplasare rectificată, coordonată cu Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare și să deblocheze accesul circulației pietonale.

Prin răspunsul nr. 03-9/507 din 22 noiembrie 2017, Pretura sectorului Ciocana, mun. Chișinău, i-a informat că pavilionul comercial al SRL „Buredava” a fost reamplasat de pe str. XXX și activează în conformitate cu schema de reamplasare, aprobată de Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare, în baza dispoziției Preturii sectorului Ciocana nr. 01-1/07 din 14 ianuarie 2015 și a Notificării nr. 32089 din 12 mai 2017.

În opinia reclamantei, decizia Pretorului sectorului Ciocana nr. 01-10/07 din 14 ianuarie 2015 „Cu privire la permiterea reamplasării provizorii a unui pavilion comercial”, precum și schema de reamplasare a pavilionului aprobate de către Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare a Consiliului municipal Chișinău sunt ilegale în fond, fiind emise contrar legii și procedurii stabilite. Or, prin prisma Legii cu privire la comerțul interior nr. 231 din 23 septembrie 2010, comerciantul are dreptul să desfășoare activitatea de comerț concomitent cu depunerea notificării privind inițierea activității de comerț, care va corespunde modelului stabilit și care va cuprinde, printre altele, datele privind adresa unității comerciale sau a locului de vânzare și suprafața comercială. În cazul unităților de comerț amplasate nemijlocit pe terenuri proprietate publică, la notificare se anexează copia de pe actul care confirmă dreptul de proprietate sau folosință a terenului pe care este amplasată unitatea comercială (decizia privind atribuirea terenului pentru construcția și amenajarea pieței, titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, contractul de arendă/comodat sau, după caz, un alt act).

Reclamanta a considerat că, actul administrativ privind aprobarea schemei de reamplasare a pavilionului comercial a fost emis contrar legii, deoarece SRL „Buredava” nu a depus notificare în privința locului reamplasat de comerț și nu a prezentat actul, care ar confirma stabilirea relațiilor funciare în privința acestui loc. Or, faptul reamplasării pavilionului nu a eliberat-o de obligația respectării prevederilor legale, care obligă comerciantul să stabilească relații funciare în privința terenului pe care se practică activitate de comerț.

Respectiv, odată cu ocuparea terenului public municipal și reamplasarea pavilionului de comerț în alt loc, SRL „Buredava” era obligată să încheie alt contract de arendă funciară în privința locului ocupat prin reamplasare, dar și să depună o notificare repetată la Primăria municipiului Chișinău, cu indicarea noului loc de vânzare.

Ba mai mult ca atât, la noul loc de comerț, în pavilionul comercial din str. XXX, mun. Chișinău, SRL „Buredava” a executat ilegal construcția unei anexe capitale, fapt ce contravine art. 15 din Regulile de funcționare a rețelei de comerț ambulant, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 517 din 18 septembrie 1996, care prevede că la pavilioane se referă construcțiile din metal ușor și sticlă (sau din alt material analogic), care se instalează provizoriu și nu sunt construcții capitale.

Astfel, la 05 februarie 2018 și la 01 martie 2018, ÎCS „Farmina” SRL s-a adresat Primăriei municipiului Chișinău cu plângerile, înregistrate sub nr. 06-111/774 și sub nr. 06-111/1426, însă, acestea nu au fost examinate.

În opinia reclamantei, aprobarea reamplasării de către Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare, prin care SRL „Buredava” a fost autorizată să practice comerțul în pavilionul său într-un loc public, este un act administrativ, în sensul art. 1 din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, întrucât constituie manifestare juridică unilaterală de voință, cu caracter individual, din partea autorității publice locale în vederea executării în concret a legii.

Așa, întru respectarea procedurii prealabile, la 16 martie 2018, a depus cerere prealabilă, înregistrată sub nr. 06-111/1426, solicitând anularea actului administrativ, prin care a fost aprobată schema de reamplasare a pavilionului SRL „Buredava” din str. XXX, mun. Chișinău, însă, nu a primit nici un răspuns la aceasta.

ÎCS „Farmina” SRL a invocat că, actul administrativ privind aprobarea schemei de reamplasare a pavilionului comercial al SRL „Buredava” îi încalcă dreptul de proprietate și de vecinătate, deoarece perturbază folosința normală a clădirii și anexelor sediului său din str. XXX, mun. Chișinău.

Reclamanta ÎCS „Farmina” SRL a solicitat prin cererea de chemare în judecată anularea dispoziției Pretorului sectorului Ciocana nr. 01-10/07 din 14 ianuarie 2015 „cu privire la permiterea reamplasării provizorii a unui pavilion comercial și schemei de reamplasare a pavilionului aprobate de către Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare a Consiliului municipal Chișinău, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 16 august 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a atras în proces Pretura sectorului Ciocana (vol. I, f.d. 154-155).

Prin încheierea din 24 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a atras în proces Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare (vol. I, f.d. 178-179).

Prin hotărârea din 23 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis acțiunea depusă de ÎCS „Farmina” SRL.

S-a anulat dispoziția Pretorului sectorului Ciocana nr. 01-10/07 din 14 ianuarie 2015 „cu privire la permiterea reamplasării provizorii a unui pavilion comercial” și schema de reamplasare a pavilionului comercial (provizoriu) ce aparține SRL „Buredava”, din str. XXX, mun. Chișinău, emisă de Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare.

În rest, acțiunea a fost respinsă (vol. I, f.d. 232, vol. II, f.d. 1-15).

La 09 iulie 2021, cu respectarea termenului prevăzut de art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, Primăria municipiului Chișinău a depus prin intermediul poștei electronice apel nemotivat împotriva hotărârii din 23 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, iar la 13 decembrie 2021, cu respectarea termenului prevăzut de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, a depus motivarea acestuia (vol. I, f.d. 236,-237, vol. II, f.d. 16, 23-26 recto-verso).

La 21 iulie 2021, cu respectarea termenului prevăzut de art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, SRL „Buredava”, reprezentat de avocatul Vladislav Pantaz, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 23 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, iar la 10 ianuarie 2022, cu respectarea termenului prevăzut de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, a depus motivarea acestuia (vol. I, f.d. 240, vol. II, f.d. 30-40).

La 30 iulie 2021, Pretura sectorului Ciocana a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 23 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (vol. I, f.d. 241-242, 243).

Prin încheierea din 22 februarie 2022 Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul depus de Pretura sectorului Ciocana, în temeiul art. 236 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ (vol. II, f.d. 49-51).

Prin decizia din 20 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul depus de Primarul general al municipiului Chișinău și apelul depus de SRL „Buredava”, reprezentată de avocatul Vladislav Pantaz, s-a casat integral hotărârea din 23 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și s-a emis o decizie nouă, prin care:

S-a declarat inadmisibilă acțiunea înaintată de ÎCS „Farmina” SRL, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, din motiv că reclamanta nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17 (vol. II, f.d. 72, 73-83).

Prin decizia suplimentară din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a admis parțial cererea SRL „Buredava” cu privire la adoptarea unei decizii suplimentare la decizia din 20 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

S-a încasat din contul ÎCS „Farmina” SRL în beneficiul SRL „Buredava” suma în mărime de 4 000 de lei, cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică (vol. II, f.d. 108, 109-112).

La 18 octombrie 2022, ÎCS „Farmina” SRL a depus la Curtea de Apel Chișinău recurs nemotivat împotriva deciziei din 20 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, iar la 26 decembrie 2023 a prezentat Curții Supreme de Justiție motivarea acestuia și a depus recurs împotriva deciziei suplimentare din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziilor recurate și restituirea cauzei la instanța de apel (vol. II, f.d. 99-100, 126).

În argumentarea recursului a reiterat temeiurile de fapt și de drept ale speței, similare celor cuprinse în cererea de chemare în judecată și cererile de chemare în judecată concretizate, suplimentar invocând că deciziile instanței de apel sunt adoptate cu încălcarea esențială a normelor de drept procedural și material.

Recurenta a considerat că instanța de apel în mod eronat a verificat admisibilitatea acțiunii sale prin prisma Codului administrativ, care a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019, în condițiile în care cererea de chemare în judecată a fost depusă la 18 aprilie 2018, conform procedurii stabilite de Legea

contenciosului administrativ nr. 793/2000. Or, art. 258 alin. (3) din Codul administrativ prevede imperativ că, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

La 24 februarie 2023, Curtea Supremă de Justiție a notificat intimaților și terților copia recursului depus de către ÎCS „Farmina” SRL împotriva deciziei din 20 septembrie 2022 și a deciziei suplimentare din 13 decembrie 2022 ale Curții de Apel Chișinău, explicându-le dreptul de a depune referințe asupra criticilor formulate în recurs. Însă, în pofida faptului că intimații și terții au recepționat copia recursului depus de ÎCS „Farmina” SRL împotriva deciziei din 20 septembrie 2022 și a deciziei suplimentare din 13 decembrie 2022 ale Curții de Apel Chișinău, până la examinarea acestuia nu au făcut uz de dreptul lor procedural și nu au depus referințe prin care să-și expună poziția procesuală pe marginea criticilor formulate de către ÎCS „Farmina” SRL pe marginea soluției instanței de apel.

Prin încheierea din 31 mai 2023 a Curții Supreme de Justiție s-a declarat admisibil recursul depus de către ÎCS „Farmina” SRL împotriva deciziei din 20 septembrie 2022 și a deciziei suplimentare din 13 decembrie 2022 ale Curții de Apel Chișinău și s-a numit spre examinare în complet de cinci judecători.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 20 septembrie 2022. Conform avizului de recepție a corespondenței DS8007528742AS, dispozitivul deciziei instanței de apel a fost notificat recurenteii la 06 octombrie 2022 (vol. II, f.d. 87).

La 18 octombrie 2022, ÎCS „Farmina” SRL a depus la Curtea de Apel Chișinău recurs nemotivat (vol. II, f.d. 99).

Potrivit extraselor din poșta electronică „valentina.trifan@justice.md”, decizia motivată a Curții de Apel Chișinău a fost notificată în mod electronic recurenteii la 05 decembrie 2022, iar copia deciziei suplimentare din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată în mod electronic la 15 decembrie 2022 (vol. II, f.d. 98, 113-114 recto-verso).

La 26 decembrie 2023, ÎCS „Farmina” SRL a prezentat Curții Supreme de Justiție motivarea recursului depus împotriva deciziei din 20 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău și recurs împotriva deciziei suplimentare din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău (vol. II, f.d. 126).

În atare circumstanțe, completul ajunge la concluzia că recurenta s-a conformat prevederilor legale stipulate la art. 245 din Codul administrativ privind termenul de depunere a recursului.

Conform articolului 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată.

Verificând argumentele invocate în recurs, prin prisma materialelor din dosar, completul Curții Supreme de Justiție a ajuns la concluzia că recursul depus de către ÎCS „Farmina” SRL urmează a fi admis și casată decizia din 20 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, din considerentele ce urmează.

Potrivit art. 248 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă decizie prin care casează integral decizia instanței de apel și restituie cauza instanței de apel dacă, în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz.

În corespundere cu art. 21 alin. (1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative.

Conform art. 22 alin. (1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Prin prisma art. 194 alin. (2) din Codul administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

La fel, aplicabile sunt și prevederile art. 244 alin. (2) coroborate cu art. 231 alin. (2) din Codul administrativ, conform cărora pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

În sensul art. 219 alin. (1) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

În debutul analizei sale, completul Curții Supreme de Justiție consideră imperioase dezideratele Curții Europene a Drepturilor Omului reținute în cauza Zubac vs. Croația (hotărârea din 05 aprilie 2018) potrivit cărora, din moment ce preeminența dreptului constituie un principiu fundamental al democrației și al Convenției, nu putea exista nicio așteptare, în baza Convenției sau de altă natură, potrivit căreia Curtea Supremă trebuia să ignore sau să nu aibă în vedere nereguli procedurale evidente.

Cercetând starea de fapt în baza materialelor și lucrărilor dosarului, completul Curții Supreme de Justiție constată că, SRL „Farmina” este proprietara terenului cu numărul cadastral XXX.44 și a construcțiilor amplasate pe str. XXX, mun. Chișinău (vol. I, f.d. 25), iar pe terenul adiacent, cu numărul cadastral XXX.160, situate pe str. XXX, mun. Chișinău, SRL „Buredava” desfășoară activitate comercială, în baza autorizației pentru amplasarea și funcționarea unităților de comerț și alimentație publică nr. 16407 din 30 ianuarie 2008 și nr. 16437 din 30 ianuarie 2008 (vol. I, f.d. 106).

Prin hotărârea din 18 februarie 2010 a Curții de Apel Chișinău a fost obligată Primăria municipiului Chișinău să modifice statutul gheretelor din

str. XXX, mun. Chișinău, în „pavilion comercial” și s-a obligat Consiliul municipal Chișinău să acorde în arendă SRL „Buredava” terenul aferent din str. XXX, mun. Chișinău, necesar pentru exploatarea pavilionului (vol. I, f.d. 106-107).

La 25 mai 2011, Primăria municipiului Chișinău a semnat cu SRL „Buredava” contractul de arendă a terenului din str. XXX, mun. Chișinău, pentru exploatarea pavilionului comercial, pentru un termen de 5 ani (vol. I, f.d. 108-109).

Prin procesul-verbal de recepție finală nr. 6737 din 21 august 2012, a fost recepționată construcția pavilionului comercial lit. A 01 din str. XXX, mun. Chișinău, fiind înregistrată ca bun imobil separat, construcție comercială, cu nr. cadastral XXX.160.01, cu suprafața de XXX m.p. (vol. I, f.d. 111-113).

La 28 februarie 2013, pavilionului comercial lit. A (01) din str. XXX, mun. Chișinău, i s-a atribuit adresa – str. XXX, mun. Chișinău (vol. I, f.d. 114).

La 14 ianuarie 2015, Pretura sectorului Ciocana a emis dispoziția nr. 01.10/07, prin care a permis reamplasarea provizorie (pe perioada efectuării construcției” a pavilionului comercial, ce aparține SRL „Buredava”, din str. XXX, mun. Chișinău, conform schemei aprobate de Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare (vol. I, f.d. 54, 115).

În baza dispoziției Preturii sectorului Ciocana nr. 01.10/07 din 14 ianuarie 2015, a fost emis planul de încadrare în teritoriu, care prevedea necesitatea coordonării cu serviciile de exploatare a rețelelor ingineresti în vederea stabilirii regimului de deservire (vol. I, f.d. 55).

La 18 aprilie 2018, ÎCS „Farmina” SRL a înaintat cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ, concretizată ulterior împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Preturii sectorului Ciocana, intervenienți accesorii SRL „Buredava” și Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare, solicitând anularea deciziei Pretorului sectorului Ciocana nr. 01-10/07 din 14 ianuarie 2015 „cu privire la permiterea reamplasării provizorii a unui pavilion comercial” și anularea schemei de reamplasare a pavilionului aprobate de către Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare a Consiliului municipal Chișinău, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu judecarea cauzei în prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, prin hotărârea din 23 iunie 2021 a admis parțial acțiunea depusă de ÎCS „Farmina” SRL (vol. I, f.d. 232, vol. II, f.d. 1-15).

Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 20 septembrie 2022 și decizia suplimentară din 13 decembrie 2022, a admis apelurile depuse de Primarul general al municipiului Chișinău și de SRL „Buredava”, reprezentată de avocatul Vladislav Pantaz, a casat integral hotărârea din 23 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și a emis o decizie nouă, prin care a declarat inadmisibilă acțiunea înaintată de ÎCS „Farmina” SRL, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, din motiv că reclamanta nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17.

Totodată, a încasat din contul ÎCS „Farmina” SRL în beneficiul SRL „Buredava” suma în mărime de 4 000 de lei, cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică (vol. II, f.d. 72, 73-83, 108, 109-112).

Efectuând controlul judiciar al deciziei din 20 septembrie 2022 și deciziei suplimentare din 13 decembrie 2022 ale Curții de Apel Chișinău, instanța de

recurs constată că Curtea de Apel Chișinău a cercetat superficial starea de fapt a speței, iar drept consecință nu a stabilit normele de drept procedural aplicabile speței și a aplicat a aplicat norme de drept procedural ce nu trebuiau aplicate și prematur a declarat acțiunea ca fiind inadmisibilă.

Instanța de recurs observă că, obiectul material al prezentului litigiu îl constituie controlul judecătoresc al legalității dispoziției Pretorului sectorului Ciocana nr. 01-10/07 din 14 ianuarie 2015 „cu privire la permiterea reamplasării provizorii a unui pavilion comercial și schemei de reamplasare a pavilionului aprobate de către Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare a Consiliului municipal Chișinău, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Totodată, completul Curții Supreme de Justiție învederează și faptul că, în condițiile speței, reclamanta ÎCS „Farmina” SRL a depus cererea de chemare în judecată în contencios administrativ la 18 aprilie 2018, în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

La capitolul dat, este remarcabil că, în data de 01 aprilie 2019 a intrat în vigoare Codul administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, fapt ce rezultă din articolul 257 alin. (1) al acesteia.

În accepțiunea articolului 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Norma alineatului (3) al articolului 258 din Codul administrativ stipulează imperativ că, admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod, adică până la 01 aprilie 2019, se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod, adică conform regulilor prevăzute de Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, în redacția care era în vigoare la momentul depunerii cererii de chemare în judecată.

La caz, însă, instanța de apel a verificat admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ, înaintate de către ÎCS „Farmina” SRL la 18 aprilie 2018, prin prisma Codului administrativ, deși, norma articolului 258 alin. (3) din acesta prevede imperativ că admisibilitatea acțiunilor în contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod, adică până la 01 aprilie 2019, se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a acestuia.

Completul Curții Supreme de Justiție notează că, prin norma de la art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, legiuitorul a prevăzut imperativ că instituția examinării admisibilității acțiunii în contencios administrativ stipulate la art. 207 din Codul administrativ nu au efect retroactiv. Respectiv, dispozițiile art. 207 din Codul administrativ nu pot fi aplicate procedurilor de contencios administrativ inițiate până la 01 aprilie 2019.

În atare circumstanțe, instanța de recurs opinează că, Curtea de Apel Chișinău nu a ținut cont de principiul supremației legii, consfințit la art. 36 din Codul administrativ, or, aplicarea normelor de drept, altfel decât cum a fost prescris de legiuitor, încalcă principiul supremației dreptului, iar acest fapt, în consecință, aduce atingere dreptului litiganților la un proces echitabil, garantat

atât de art. 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, cât și legislația națională.

Având în vedere că instanța de apel nu a examinat fondul cauzei și nu a dat apreciere în fapt și în drept argumentelor invocate de către părțile litigante, instanța de recurs este în dificultate de a exercita controlul judiciar asupra unei asemenea hotărâri date de Curtea de Apel Chișinău, de a verifica temeinicia și legalitatea soluției pronunțate asupra fondului litigiului.

Dat fiind faptul că lichidarea încălcărilor procedurale admise de către instanța de apel nu pot fi înlăturate în cadrul procedurii de examinare în recurs, completul Curții Supreme de Justiție constată necesitatea admiterii recursului depus de către ÎCS „Farmina” SRL, casării integrale a deciziei din 20 septembrie 2022 și a deciziei suplimentare din 13 decembrie 2022 ale Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei la instanța de apel, pentru o nouă judecare în ordine de apel, în alt complet de judecată.

Conform art. 248 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ, completul Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul depus de către întreprinderea cu capital străin „Farmina” societate cu răspundere limitată.

Se casează integral decizia din 20 septembrie 2022 și decizia suplimentară din 13 decembrie 2022 ale Curții de Apel Chișinău și se restituie cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către întreprinderea cu capital străin „Farmina” societate cu răspundere limitată împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Preturii sectorului Ciocana, municipiul Chișinău, terț societatea cu răspundere limitată „Buredava” și Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare a Consiliului municipal Chișinău, cu privire la contestarea actului administrativ, la Curtea de Apel Chișinău, pentru judecarea în fond a apelului, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Mariana Pitic

Aliona Miron

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni